

Nieuwe TenneT hoogspanningsverbinding Noord-Holland

Gemeente Gooise Meren
T.a.v. Wethouder Hugo Bellaart, College en leden van de gemeenteraad Gooise Meren
Brinklaan 35
1404 EP Bussum

Afzenders:
Vereniging Natuurmonumenten
LTO Noord afd. Gooi Vecht en Amstelstreek
Belangengroepen/bewoners Muiderberg

Betreeft: Hoogspanningsroute Gooise Meren - gezamenlijk standpunt belangrijkste stakeholders
Muiderberg, 10 april 2025

Geachte heer Bellaart,

Op woensdag 5 februari j.l. spraken wij op het gemeentehuis Gooise Meren met TenneT, de gemeente Gooise Meren, Natuurmonumenten en meerdere burgerbelangengroepen over de voorgenomen aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding rond het knooppunt Muiderberg.

Met onze woon- werk- en leefomgeving als belangrijk uitgangspunt en het gegeven dat het Naardermeer het eerste beschermde natuurgebied van Nederland is en een parel van de voorgenomen aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding rond het knooppunt Muiderberg.

Met onze woon- werk- en leefomgeving als belangrijk uitgangspunt en het gegeven dat het Naardermeer het eerste beschermde natuurgebied van Nederland is en een parel van de voorgenomen aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding rond het knooppunt Muiderberg.

Naardermeer het eerste beschermde natuurgebied van Nederland is en een parel van de voorgenomen aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding rond het knooppunt Muiderberg.

Wij vragen u derhalve om, samen met ons, in de gesprekken met het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en TenneT te pleiten voor een hoogspanningsverbinding zo dicht mogelijk tegen de bestaande infrastructuur langs de zuidzijde van de A1 en aansluitend langs de A6 aan de oostzijde. Ter illustratie vindt u de door het Burgerinitiatief ingetokende kaart onderaan deze brief.

Primair pleiten wij voor een ondergrondse verbinding vanaf de Vecht tot aan de afrit van de A6 bij Muiderberg, secundair (en op zijn minst), pleiten wij voor een ondergrondse verbinding vanaf de spoorlijn tot aan de A1 (zie de gele stoplijn).

De omgeving van het Naardermeer, de Goog en de Meerkade is een ecologisch, historisch en landschappelijk waardevol gebied dat al ernstig verstoord is door de aanleg van de A1 en de spoordijk van Weesp naar Almere. Een verdere versnippering van het landschap moet voorkomen worden.

Door het ondergronds brengen van deze hoogspanningsverbinding kunnen wij als bewoners, maar ook als beschermers en bezoekers blijven genieten van de groene ruimte in een drukke stedelijke omgeving. Wij leven en werken hier en pleiten ervoor dat de Gooise natuur en het open weidelandschap behouden blijven.

Met deze samenkomst op een gezamenlijk standpunt van de voornaamste natuur-, landbouw- en burgerbelanghebbenden is op dit dossier een grote stap in het proces gezet. Een collectief standpunt dat onze inzichten leidend zou moeten zijn in de discussie over het hoogspanningsstracé rondom dit complexe knooppunt Muiderberg.

Wij vragen u derhalve om zich, als vertegenwoordigende gemeente, achter ons standpunt te scharen in uw volgend advies richting het Provinciebestuur. Voor de goede orde, dit gezamenlijk standpunt zal op geen enkele wijze de mogelijkheid op individuele compensatieanspraken uitsluiten.

Uiteraard zijn wij bereid ons standpunt verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens Dorpsraad Muiderberg:
[Handtekening] Dhr. L. Ruiters

Namens het Burgerinitiatief:
[Handtekening] Dhr. L. Ruiters

Namens Natuurmonumenten:
[Handtekening] Dhr. P. Blom

Namens de bewoners ten zuiden van de A1:
Mevr. M.S. van der Hoek

Namens LTO Noord afd. Gooi Vecht en Amstelstreek:
[Handtekening] Dhr. T van Diest

Voorkeustracé ook voor vogels
beste optie

Toetsing voorkeustracé m.b.t. impact op vogels

Document opgesteld door Burgerinitiatief Gooise Meren, januari 2026

Inhoudsopgave

1. Samenvatting
2. Inleiding, voorkeurstracé en het toetsingsproces
3. Huidige situatie – vanuit vogelvluchtperspectief
4. Impact voor vogels:
  - a. van aanleg voorkeurstracé bij knooppunt Muiderberg
  - b. van aanleg voorkeurstracé tussen Vecht en Spoordijk
  - c. van eventuele aanleg tracé Zuid-Paars-1 (door Noordpolder)
  - d. buiten onderzoeksgebied Natuurmonumenten
5. Het bredere perspectief (context: er is meer dan natuur alleen)
6. Conclusie en advies

Bijlage A: Ligging voorkeurstracé, Zuid-Paars-1 tracé, onderzoeksgebied Natuurmonumenten

Bijlage B: Barrière door Zuid-Paars-1 – grote impact op overtrekkende vogels en weidevogels

Bijlage C: Gezamenlijk ondertekende brief Burgerinitiatief, Bewoners, Natuurmonumenten, LTO en de Dorpsraad Muiderberg

Bijlage D: Samenvatting: Nieuwe TenneT hoogspanningsverbinding Diemen – Ens, Advies van bewoners en belangenorganisaties voor Noord-Holland, April 2025 (op aanvraag beschikbaar)

1. Samenvatting

Achtergrond en doel toetsing

Bewoners, Natuurmonumenten, LTO en de Dorpsraad Muiderberg hebben in april 2025, op voorstel van het Burgerinitiatief Gooise Meren, in een gezamenlijk ondertekende brief een tracé (het voorkeurstracé) voorgesteld voor Noord-Holland met minimale impact op mens, natuur, cultuur en leefomgeving.

Het in de gezamenlijke brief voorgestelde tracé is gebaseerd op het eerder door het Burgerinitiatief uitgewerkte optimale tracé door Noord-Holland (het 'Rode Tracé'), nu met een specifiek implementatievoorstel voor het tracédeel tussen de Vecht en het Knooppunt Muiderberg. De volledige onderbouwing van het voorkeurstracé m.b.t. Natuur, Cultuur/Werelderfgoed, Woon- & Leefomgeving, Uitvoerbaarheid en Financieel, vindt u in bijlage D.

Eind 2025 hebben wij vanuit het Burgerinitiatief de onderbouwing van het voorkeurstracé getoetst voor het beoordelingsdeelgebied 'NATUUR'. Dit n.a.v. de bevindingen uit het ecologisch bureau- en veldonderzoek door Natuurmonumenten naar de impact van een extra hoogspanningsverbinding op de vogelpopulaties in het Naardermeer. Aanvullend zijn door ons voor relevante ecologische thema's en andere beschikbare onderzoeken geraadpleegd, hebben wij de eerdere bevindingen en conclusies van de Plan-MER (Natuur) geraadpleegd en hebben wij onze inzichten verdiept door gerichte lokale observaties en visualisaties in het bredere gebied tussen Diemen en de Hollandse Brug. Doel van de toetsing was om enerzijds vast te stellen of de onderzoeksresultaten van Natuurmonumenten tot andere inzichten m.b.t. ons voorkeurstracé leiden, en anderzijds om zeker te stellen dat het voorkeurstracé voor alle vogels, voor het hele tracé door Noord-Holland, het meest gunstige tracé is.

Belangrijkste bevindingen

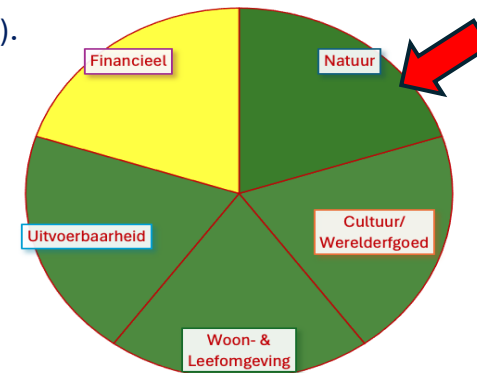
- Het voorkeurstracé (zuidzijde A1/oostzijde A6) is ook vanuit vogelperspectief verreweg de meest optimale optie voor Noord-Holland.
- Het voorkeurstracé is maximaal gepositioneerd (ook tussen de Vecht en Knooppunt Muiderberg- ten noorden van het Uitwateringskanaal) op een voor infrastructuur gealloceerde grondstrook waarmee natuurimpact wordt beperkt (bundeling) en juridische procedures worden voorkomen.
- Ondergrondse aanleg van het voorkeurstracé tussen de Vecht en Knooppunt Muiderberg voorkomt additionele draadslachtoffers hier volledig. Indien bovengrondse aanleg van het voorkeurstracé hier toch noodzakelijk blijkt, kunnen draadslachtoffers worden voorkomen door maximale bundeling met de bestaande infrastructuur en mitigatiemaatregelen. Natuurmonumenten geeft aan dat met mitigerende maatregelen een reductie van 40–78% aan draadslachtoffers haalbaar is.
- Het door Natuurmonumenten specifiek onderzochte alternatieve tracé Zuid-Paars-1 (door de Noordpolder) creëert een extra ecologische barrière, leidt tot een onnodig aantal additionele draadslachtoffers (cumulatie), tast beschermd weidevogelgebied aan en herbevestigt daarmee de conclusies uit de eerdere Plan-MER (Natuur).
- Ook buiten het onderzoeksgebied rond het Naardermeer zijn er meerdere mogelijkheden om draadslachtoffers te verminderen of zelfs te voorkomen.

Conclusies en advies

- De onderzoeksresultaten van Natuurmonumenten leiden niet tot andere inzichten m.b.t. de ligging van het voorkeurstracé.
- Ons gezamenlijke voorkeurstracé blijft de beste keuze voor mens, natuur en leefomgeving en dus ook voor de vogels (zie beoordeling hiernaast).
- Al het aanvullende ecologisch onderzoek bevestigt de bevindingen en het advies uit het PLAN-MER (advies is ZP2 ten zuiden van de A1).
- Het door Natuurmonumenten voorgestelde benodigde vervolgonderzoek naar eventuele verstoring van vogelvliegroutes en de impact op de weidevogels in de Noordpolder is bij keuze voor het voorkeurstracé niet langer nodig.
- Advies: Rond het lopende veldonderzoek van NM af en overweeg om de 150 kV-verbinding Diemen-'s-Graveland ondergronds te brengen.

De toetsing bevestigt dat het voorkeurstracé, gebundeld met de bestaande infrastructuur en waar mogelijk ondergronds aangelegd, zowel ecologisch, ruimtelijk als maatschappelijk de meest verantwoorde oplossing biedt. Zuid-Paars-1 blijft een onwenselijk alternatief omdat dit tracé onnodig tot extra draadslachtoffers zal leiden en 'Natuur & Leefomgeving' (waaronder bewoonbaarheid Buurtschap Hakkelaarsbrug) onnodig zal aantasten.

BEOORDELING VORKEURSTRACÉ (MATE VAN NEGATIEVE IMPACT)

2. Inleiding, voorkeustracé en het toetsingsproces

- In april 2025 hebben bewoners, Natuurmonumenten, LTO en de Dorpsraad Muiderberg in een formele brief een hoogspanningsverbinding door Noord-Holland voorgesteld met de minste negatieve impact op mens, dier, natuur, cultuur, erfgoed en de woon- en leefomgeving. Het voorkeustracé loopt van Diemen tot de Hollandse Brug, loopt strak langs de zuidzijde van de A1 en vervolgens langs de oostzijde van de A6 en is maximaal gebundeld met de bestaande infrastructuur. Gezamenlijk pleiten wij ervoor de verbinding ondergronds aan te leggen tussen de Vecht en de aansluiting van de A1 op de A6 (zie bijlage A voor ligging voorkeustracé).
- Het voorkeustracé is feitelijk het eerder door het Burgerinitiatief uitgewerkte optimale tracé door Noord Holland (het 'Rode Tracé'). De volledige onderbouw van het voorkeustracé m.b.t. Natuur, Cultuur/Werelderfgoed, Woon- & Leefomgeving, Uitvoerbaarheid en Financieel, vindt u in het document 'Samenvatting, Nieuwe TenneT hoogspanningsverbinding Diemen – Ens, Advies van bewoners en belangenorganisaties voor Noord-Holland, April 2025' (zie bijlage D). Eind 2025 hebben wij vanuit het Burgerinitiatief de onderbouw van het voorkeustracé getoetst voor het beoordelingsdeelgebied 'NATUUR'.
- Bureauonderzoek (juli) van Natuurmonumenten geeft een aanvullend inzicht in de effecten van een extra hoogspanningsverbinding door de Noordpolder op de vogelpopulaties in en rond het Naardermeer. Recent veldonderzoek van Natuurmonumenten (september) geeft inzicht in de huidige situatie m.b.t. draadslachtoffers bij de bestaande 380kV verbinding door Noord-Holland. Het vogelonderzoek van Natuurmonumenten is specifiek gericht op de impact van een extra hoogspanningsverbinding op de vogelpopulaties in het Naardermeer.
- Aanvullend hierop hebben wij de eerdere bevindingen, conclusies en adviezen uit de Plan-MER (deelrapport thema Natuur – augustus 2024) geraadpleegd en getoetst.
- Voor specifieke thema's zijn aanvullende onderzoeken geraadpleegd (zoals over 'bundeling infrastructuur', 'ondergrondse ecologische barrières') en daarnaast hebben wij onze bevindingen verder aangescherpt op basis van lokale veldobservaties en visualisaties voor het bredere gebied tussen Diemen en de Hollandse Brug. Naast ecologische aspecten hebben wij aandacht besteed aan landschap/openheid, ruimtelijke efficiëntie, technische haalbaarheid en maatschappelijk draagvlak.
- De resultaten van al deze onderzoeken zijn gebruikt om de onderbouw van het gezamenlijke voorkeustracé door Noord-Holland te toetsen. Doel van de toetsing was het zekerstellen dat het gezamenlijke voorkeustracé de ecologisch en ruimtelijk meest verantwoorde keuze is.
- Vanuit vogelvluchtperspectief en draadslachtofferrisico hebben wij voor zowel het gehele voorkeustracé door Noord-Holland als voor het door Natuurmonumenten onderzochte tracé Zuid-Paars-1 (specifiek voor het deel door de Noordpolder) de impact van een extra hoogspanningsverbinding onderzocht, zowel bovengronds als gedeeltelijk ondergronds. Omdat de situatie bij knooppunt Muiderberg afwijkt (hier zijn in het verleden portalen geplaatst op de belangrijkste vogelvluchtroute) van zowel het tracédeel tussen de Vecht en Muiderberg als van het overige deel van het voorkeustracé, worden de effecten afzonderlijk besproken. Daarnaast zijn de bevindingen in een breder Noord-Holland perspectief geplaatst (aangrenzende Natura-2000, polder- en plassengebieden).
- Tot slot hebben wij onze belangrijkste bevindingen samengevat, zijn er conclusies getrokken en is een advies geformuleerd.
- *In de bijlage A en B zijn de besproken tracés, het onderzoeksgebied van Natuurmonumenten en de vogelvliegbewegingen globaal in kaart gebracht als achtergrondinformatie.*

3. Huidige situatie – vanuit vogelvluchtperspectief

- De huidige vogelvliegroutes lopen vanuit het Natura 2000-gebied IJmeer/Gooimeer en vanuit/via het weidevogelgebied Noordpolder over de bestaande infrastructuurbarrière A1/A6 — met portalen, masten, bomenstroken, een verhoogde spoordijk/spoorbrug en het A6/A1-knooppunt — richting het Natura 2000-gebied Naardermeer, polders en het plassengebied (en omgekeerd). Zie bijlage B.
- De huidige situatie vormt het uitgangspunt en fungeert als nulmeting, gebaseerd op het veldonderzoek van Natuurmonumenten.

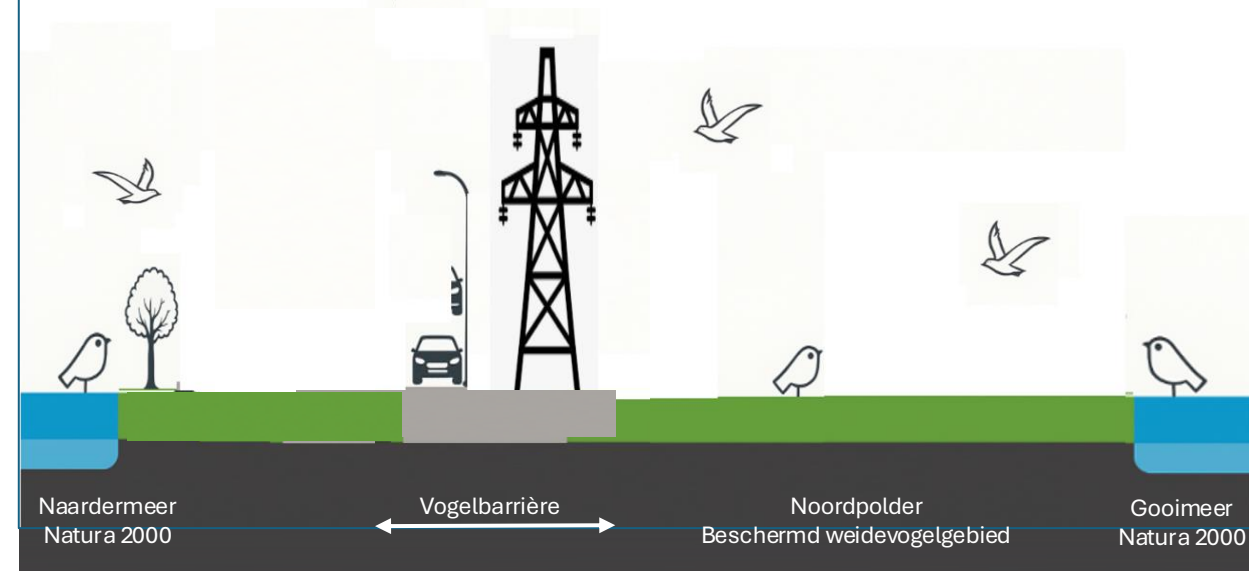
Het uitgangspunt bij het toevoegen van extra infrastructuur moet zijn: het minimaliseren van additionele draadslachtoffers.

- In dit rapport hebben wij eerst de situatie bij het complexe infrastructuur knooppunt Muiderberg beschouwd (portalen) en vervolgens de huidige situatie tussen de Vecht en de Spoordijk bij Muiderberg (masten). Zie onderstaande visualisaties.
- Het vogelvluchtperspectief en het draadslachtofferrisico voor het tracédeel Diemen/Vecht en Knooppunt Muiderberg/Hollandse Brug zijn goed vergelijkbaar met de op een volgende pagina uitgewerkte situatie voor het tracédeel Vecht/Spoordijk Muiderberg.

Huidige situatie knooppunt Muiderberg - Vogelvluchtperspectief

Huidige situatie tussen Vecht en Spoordijk – Vogelvluchtperspectief

4a. Impact voor vogels van aanleg voorkeurstracé bij knooppunt Muiderberg

- De voorkeur gaat uit naar een tracé strak langs en gebundeld met de bestaande infrastructuur waarbij wordt gepleit voor ondergrondse aanleg.
- Bij ondergrondse aanleg van het voorkeurstracé is geen sprake van impact op de vliegroute van vogels of op de lokale vogelpopulaties. Er ontstaan geen additionele draadslachtoffers en de bestaande barrièrewerking blijft onveranderd (zie onderstaande visualisatie).
- Daarnaast bestaan er diverse mogelijkheden om het aantal draadslachtoffers te verminderen. De in de rapporten van Natuurmonumenten genoemde mitigerende maatregelen (markeringen, bundeling, beplanting) kunnen hierbij worden toegepast op de bestaande hoogspanningslijnen. Tevens kan worden overwogen om ter hoogte van punt A een extra bomenstrook te plaatsen om bij het aanvliegen een donkere achtergrond te voorkomen.
- Indien toch wordt besloten tot bovengrondse aanleg, kan de impact voor vogels worden geminimaliseerd door het zorgvuldig positioneren van de portalen. De extra hoogspanningslijn wordt daarmee feitelijk ingepast binnen de bestaande infrastructuurbarrière (zie onderstaande visualisatie).
- Door spiegeling van de bestaande 380kV-verbinding en strakke bundeling van infrastructuurelementen wordt de barrièrewerking voor vogels beperkt en zal het aantal additionele draadslachtoffers naar verwachting zeer gering zijn.
- Daarnaast bestaan er, zoals hiervoor al genoemd, meerdere mitigatiemogelijkheden om het aantal draadslachtoffers te verminderen.
- Aanleg vindt maximaal plaats op de voor infrastructuur gealloceerde grondstrook waarmee natuurimpact wordt beperkt en juridische procedures worden voorkomen.

Knooppunt Muiderberg – Ondergrondse aanleg Voorkeurstracé

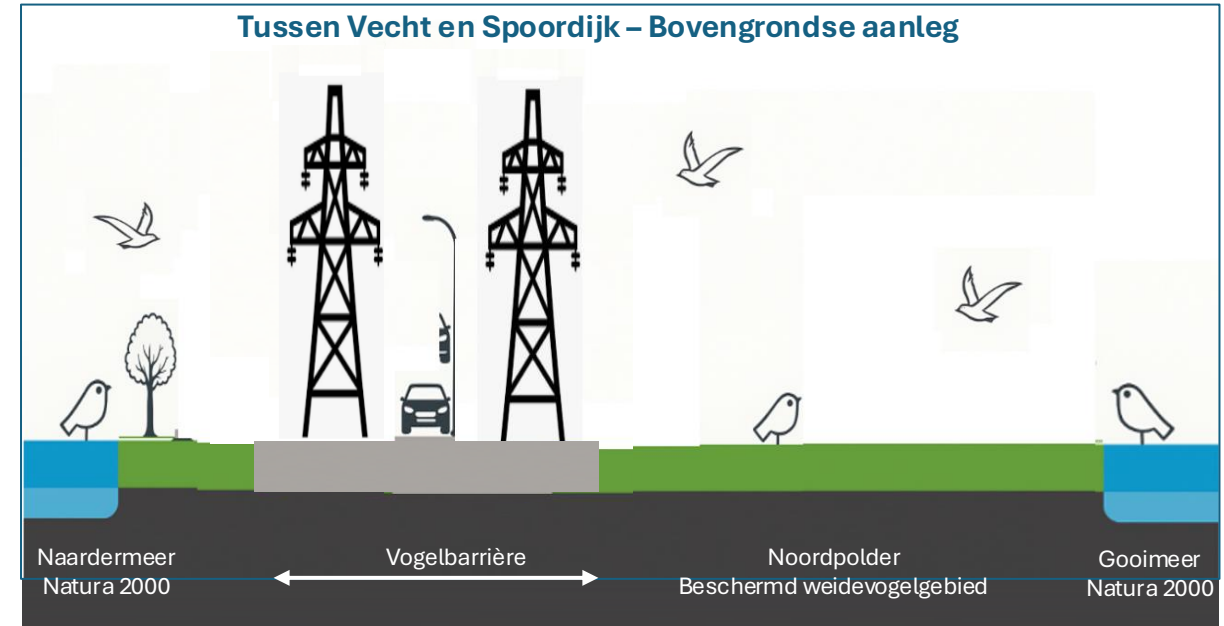

Knooppunt Muiderberg – Bovengrondse aanleg Voorkeurstracé

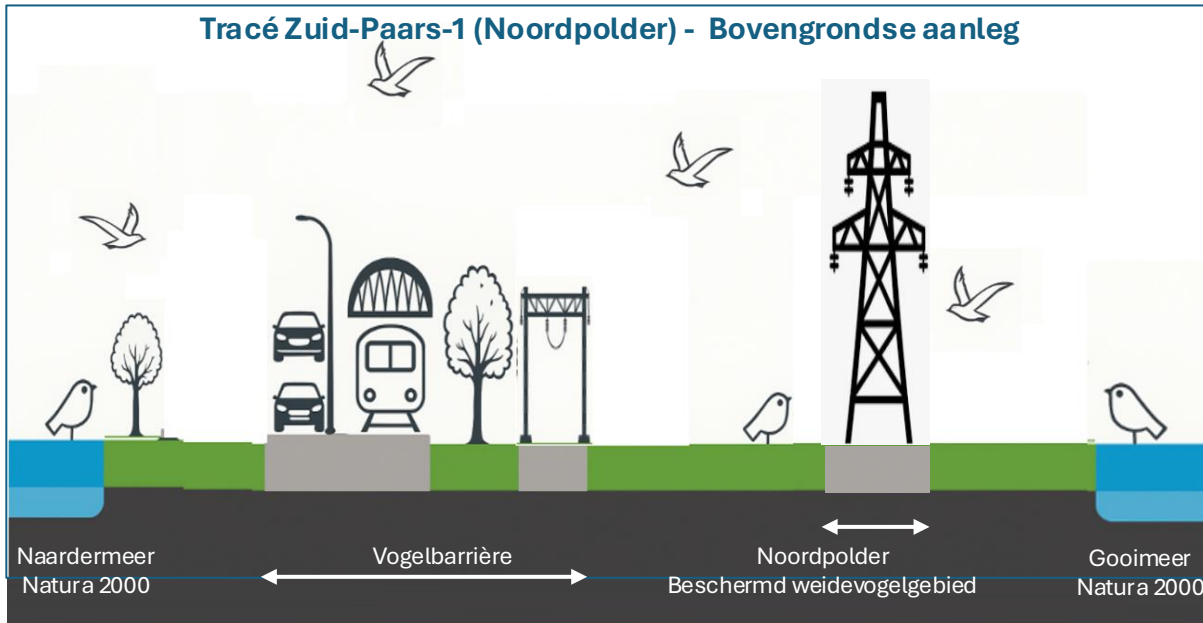
4b. Impact voor vogels van aanleg voorkeustracé tussen Vecht en Spoordijk

- De voorkeur gaat uit naar een tracé strak langs en gebundeld met de bestaande infrastructuur waarbij wordt gepleit voor ondergrondse aanleg.
- Bij ondergrondse aanleg van het voorkeustracé is geen sprake van impact op de vliegroute van vogels of op de lokale vogelpopulaties. Er ontstaan dan geen additionele draadslachtoffers en de bestaande barrièrewerking blijft onveranderd (zie onderstaande visualisatie).
- Indien toch moet worden gekozen voor bovengrondse aanleg tussen de Vecht en de spoorbrug bij Muiderberg, kan de additionele barrièrewerking voor vogels worden geminimaliseerd door bundeling met de bestaande infrastructuur en door spiegeling van de bestaande verbinding naar de zuidzijde van de A1. Hierdoor blijft het aantal additionele draadslachtoffers naar verwachting beperkt.
- Het totaal aantal draadslachtoffers kan worden verminderd door toepassing van de mitigerende maatregelen die in de rapporten van Natuurmonumenten zijn beschreven (markeringen, bundeling, beplanting).
- Aanleg vindt maximaal plaats op de voor infrastructuur gealloceerde grondstrook waarmee natuurimpact wordt beperkt en juridische procedures worden voorkomen.
- *Wanneer echter zou worden gekozen voor het tracé Zuid-Paars-1 door de Noordpolder, is bundeling met bestaande infrastructuur niet mogelijk. Een nieuwe hoogspanningsverbinding door de Noordpolder zal dan leiden tot een cumulatieve negatieve impact voor vogels (zie volgende pagina).*
- Het vogelvluchtperspectief en het draadslachtofferrisico voor het tracédeel Diemen/Vecht en Knooppunt Muiderberg/Hollandse Brug zijn goed vergelijkbaar met de situatie voor het tracédeel Vecht/Spoordijk Muiderberg.

4c. Impact voor vogels van eventuele aanleg tracé Zuid-Paars-1 (door Noordpolder)

- Uit de rapporten van Natuurmonumenten blijkt dat bij aanleg van een extra hoogspanningsverbinding door de Noordpolder, bij toepassing van maximale mitigerende maatregelen, er naar verwachting geen significante impact zal optreden voor specifiek de beschermde vogelpopulaties in het Naardermeer (voldoet aan de 1%-norm).
- Tegelijkertijd wordt vastgesteld dat de aanleg van deze verbinding onvermijdelijk zal leiden tot extra draadslachtoffers. Dit betreft niet alleen de vogelpopulaties in de Natura 2000-gebieden Naardermeer en IJmeer/Gooimeer, maar ook de weidevogels in de beschermde Noordpolder en overtrekkende vogels. Natuurmonumenten adviseert om dit aspect nader te onderzoeken. Daarnaast zal er een cumulatie-effect optreden met de reeds aanwezige infrastructuur. Realisatie van het tracé Zuid-Paars-1 zou een tweede ecologische barrière creëren (zie onderstaande visualisatie).
- De Noordpolder vervult (volgens onderzoek en uit de Plan-MER), zowel op zichzelf als in samenhang met de omliggende gebieden, een essentiële ecologische functie voor vogels — waaronder ook soorten die het Naardermeer gebruiken.
- Ondergrondse aanleg van een hoogspanningsverbinding (vanaf Muiden tot de A6) door het open polderlandschap kent aanzienlijke nadelen t.o.v. het voorkeustracé. Denk hierbij aan aantasting van bodemstructuur en ecologie van het open poldergebied tijdens aanleg en onderhoud, verstoring van ecologische verbindingen door de aanleg van een tweede ondergrondse barrière, beperkingen voor het agrarisch gebruik van gronden binnen het tracé en permanente juridische en fysieke gebruikbeperkingen met mogelijke belemmeringen voor toekomstig grondgebruik.
- Gelet op deze nadelen — en op de beschikbaarheid van het duidelijk betere alternatief van het voorkeustracé — wordt ondergrondse aanleg van de Zuid-Paars-1-verbinding nadrukkelijk afgeraden (zie ook bijlage B).
- *Ten aanzien van ‘Natuur & Leefomgeving’ is het belangrijk hier te vermelden dat het tracé Zuid-Paars-1 door de Noordpolder de bewoonbaarheid van Buurtschap Hakkelaarsbrug ernstig zal aantasten omdat met dit tracé het buurtschap volledig met (hoogspannings)infrastructuur wordt omsloten en feitelijk onbewoonbaar wordt.*

4d. Impact voor vogels buiten onderzoeksgebied Natuurmonumenten

Bij de toetsing van het voorkeurstracé is bij de beoordeling van de natuurimpact— waaronder de effecten op vogelpopulaties — door ons breder gekeken (naar het gehele tracé door Noord-Holland tussen Diemen en de Hollandse Brug) dan het door Natuurmonumenten uitgevoerde onderzoek met een specifieke focus op de vogelpopulaties in het Naardermeer.

Hieronder samengevat aanvullende natuur- en vogelimpact die relevant is bij de tracékeuze door Noord-Holland.

Noordpolder

- De Noordpolder is thans een beschermd en grotendeels ongeschonden open agrarisch weidevogelgebied (tevens onderdeel van het historische polder- en inundatielandschap rond Muiden), ecologisch strategisch gelegen tussen het Natura-2000-gebied IJmeer/Gooimeer en Natura-2000-gebied Naardermeer, het plassengebied en de tussenliggende polders. De Noordpolder is onderdeel van het 'Bijzonder Provinciaal Landschap Vechtstreek-Noord'.
- Met het voorkeurstracé wordt natuur- en draadslachtofferimpact op weidevogels, trekvogels en foeragerende vogels voorkomen.
- Het alternatief Zuid-Paars-1 zou de ecologische waarde van de Noordpolder en aangrenzende natuurgebieden onherstelbare schade toebrengen..
- Daarnaast zou dit alternatief een onnodige extra barrière vormen voor vogeltrekroutes tussen het Gooimeer, IJmeer, de Noordpolder en de polders ten zuiden van de A1 en het achterliggende plassengebied.

Impact op Natura 2000-gebieden (Naardermeer en IJmeer/Gooimeer)

- Het voorkeurstracé ligt bij knooppunt Muiderberg op beperkte maar voldoende afstand van het Naardermeer. Omdat het tracé wordt ingepast binnen bestaande infrastructuurbarrières, heeft dit geen of slechts minimale impact op de vogelpopulaties in de Natura 2000-gebieden.
- Zuid-Paars-1 loopt tussen Diemen en Muiden over of dicht langs het IJmeer (Natura 2000-gebied).
- Zuid-Paars-1 door de open Noordpolder ligt dicht bij het Gooimeer en creëert een extra vogelbarrière met een aanzienlijke cumulatieve impact op vogelbewegingen.

Tussen Diemen en de Vecht

- Het voorkeurstracé vervangt de bestaande 150 kV-verbinding en veroorzaakt daardoor geen additionele negatieve effecten voor vogels.
- Zuid-Paars-1 vormt daarentegen een extra verbinding en barrière, dicht langs of zelfs over Natura 2000- en NNN-gebied.

Bestaande 150 kV-verbinding Vecht – 's-Graveland

- Bij capaciteitsuitbreiding biedt volledige ondergrondse aanleg een belangrijke kans om een bestaande vogelbarrière weg te nemen tussen het Naardermeer, de aangrenzende polders en het plassengebied.
- Dit draagt bij aan herstel van het oost-westvlieggebied van onder andere de beschermde purperreiger.

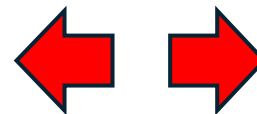
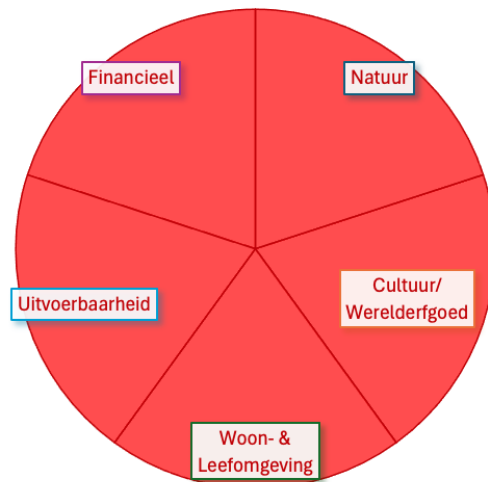
Mitigatie

- Veel van de in het rapport van Natuurmonumenten genoemde mitigerende maatregelen zijn tevens toepasbaar op alle andere hoogspanningsverbindingen binnen het onderzochte gebied in Noord-Holland, ter verdere bescherming van vogelpopulaties.

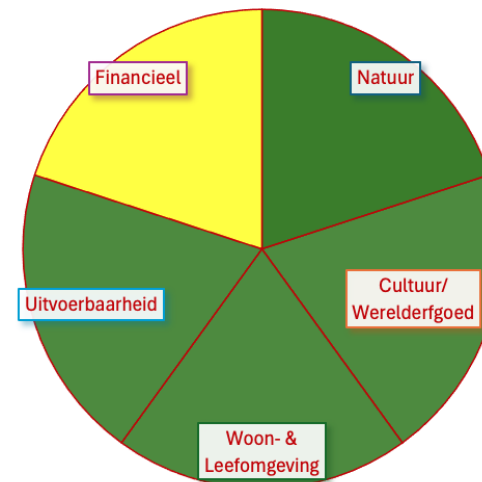
5. Het bredere perspectief (context: er is meer dan natuur alleen)

- Onze toetsing bevestigt dat het voorkeustracé door Noord-Holland, gebundeld met de bestaande infrastructuur en waar mogelijk ondergronds aangelegd, zowel ecologisch als ruimtelijk de meest verantwoorde oplossing biedt. Zuid-Paars-1 blijft voor Noord-Holland een onwenselijk alternatief, ook maatschappelijk.
- De scores van de eerder bij de onderbouwing van het voorkeustracé gehanteerde criteria voor 'Natuur/Ecologie' zijn onveranderd. Het voorkeustracé heeft weinig/geen negatieve impact terwijl Zuid-Paars-1 een aanzienlijk negatieve impact heeft.
- Al het aanvullende ecologisch onderzoek bevestigt de bevindingen en het advies uit het Plan-MER (**advies is Zuid-Paars-2 ten zuiden van de A1**), waarbij het voorkeustracé de optimale tracékeuze binnen de corridor Zuid-Paars-2 is.
- Naast de Natuur/Ecologie gerelateerde aspecten zijn er vele andere criteria (30-tal) waarop wij de verschillende mogelijke tracés hebben beoordeeld, gegroepeerd onder Cultuur/Erfgoed, Woon & Leefomgeving, Uitvoerbaarheid en Financieel. Op al deze criteria scoort het voorkeustracé superieur in vergelijking met andere mogelijke tracés door Noord-Holland.
- De volledige onderbouwing van het voorkeustracé m.b.t. Natuur, Cultuur/Werelderfgoed, Woon- & Leefomgeving, Uitvoerbaarheid en Financieel, vindt u in het document 'Samenvatting: Nieuwe TenneT hoogspanningsverbinding Diemen – Ens, Advies van bewoners en belangenorganisaties voor Noord-Holland, April 2025' (zie bijlage D).

BEOORDELING ZUID-PAARS-1
(MATE VAN NEGATIEVE IMPACT)

BEOORDELING VOORKEURSTRACÉ
(MATE VAN NEGATIEVE IMPACT)

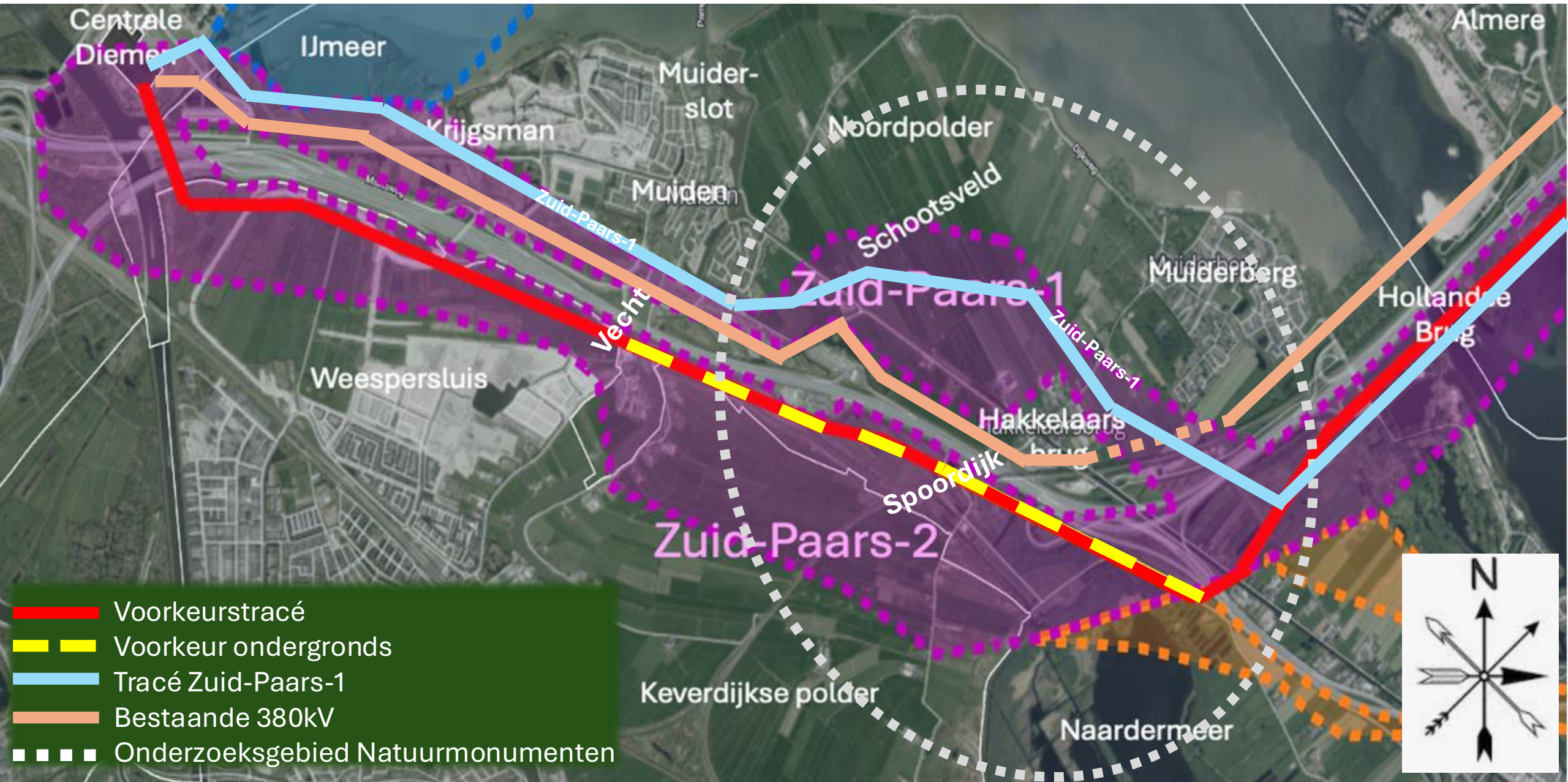
- = optie met aanzienlijk negatieve impact
- = optie met beperkte negatieve impact
- = optie met weinig/geen negatieve impact

*Voor nadere toelichting en onderbouwing beoordeling zie uitgebreide tabel in document "Samenvatting Voorkeustracé – April 2025"

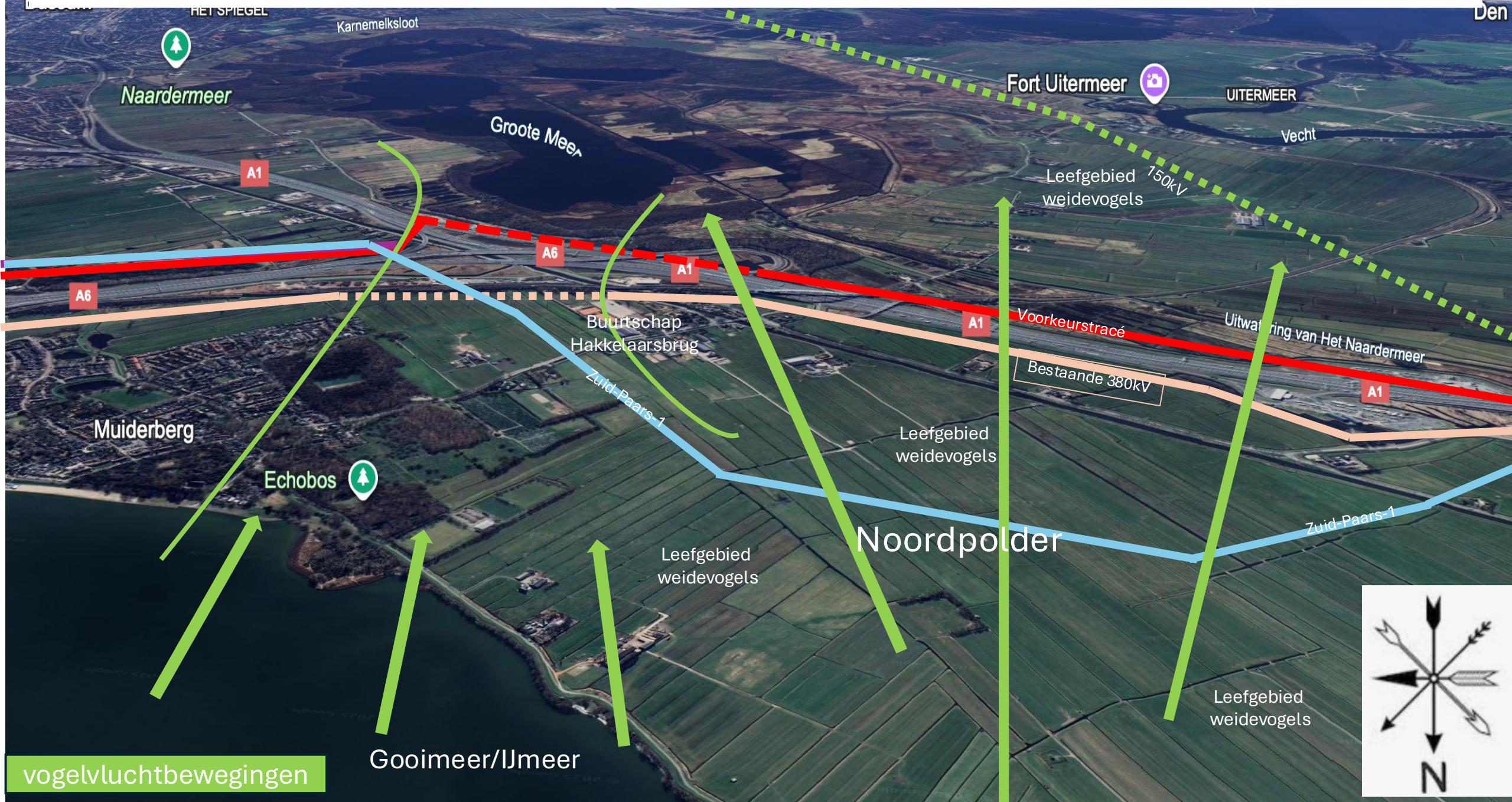
6. Conclusies en advies voor Noord-Holland

- Onze toetsing (her)bevestigt dat ons gezamenlijke voorkeurstracé (gebundeld en strak langs bestaande infrastructuur) de beste keuze is voor vogels, mens, natuur, cultuur, erfgoed en woon-/leefomgeving. Milieueffecten worden beperkt, infrastructuur wordt gebundeld, aantasting van waardevolle open landschappen wordt voorkomen en er zijn geen negatieve effecten op Natura-2000 gebieden (1%-mortaliteitsnorm). Het voorkeurstracé is maximaal gepositioneerd (ook tussen de Vecht en Knoop punt Muiderberg - ten noorden van het Uitwateringskanaal) op een voor infrastructuur gealloceerde grondstrook waarmee natuurimpact wordt beperkt (bundeling) en juridische procedures worden voorkomen.
- De onderzoeksrapporten van Natuurmonumenten bieden een waardevolle aanvullende onderbouwing voor de positieve keuze van het voorkeurstracé, met extra inzicht in vogelpopulaties, draadslachtoffers en vliegbewegingen binnen én buiten het Naardermeer. De rapporten beschrijven effectieve mitigatiemogelijkheden die een reductie van draadslachtoffers van 40% tot 78% mogelijk maken.
- De rapporten van Natuurmonumenten en onze toetsing bevestigen dat het gezamenlijke voorkeurstracé, zoals beschreven in de collectieve brief aan de gemeente Gooise Meren en zoals eerder beschreven in het rapport van het Burgerinitiatief (bijlage D), veruit de minste negatieve impact heeft op vogels.
- Al het/ons aanvullende ecologisch onderzoek (her)bevestigt de bevindingen en het advies uit het Plan-MER (advies is Zuid-Paars-2 ten zuiden van de A1 voor Noord-Holland, waarbij het voorkeurstracé het optimale tracé is binnen deze corridor).
- Een hoogspanningsverbinding door de Noordpolder (Zuid-Paars-1) blijft onwenselijk en kent uitsluitend nadelen (denk bijvoorbeeld aan de insluiting van het Buurtschap Hakkelaarsbrug door infrastructuur), ook voor de vogels (onnodig extra draadslachtoffers).
- Pas de in de rapporten van Natuurmonumenten genoemde mitigerende maatregelen maximaal toe, ook bij bestaande en aangrenzende verbindingen tussen Diemen en de Hollandse Brug in Noord-Holland.
- Overweeg de bestaande 150 kV-verbinding tussen Diemen en 's-Graveland bij uitbreiding volledig ondergronds aan te leggen.
- Rond het veldonderzoek naar draadslachtoffers in de winterperiode af om mitigerende maatregelen optimaal te kunnen implementeren. Bij keuze voor het voorkeurstracé is het door Natuurmonumenten genoemde vervolgonderzoek naar verstoring van vogelvlieg routes en effecten op nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet langer nodig, waarmee tijd en geld kan worden bespaard. Daarnaast vragen wij Natuurmonumenten, als bewoners maar ook als trouwe leden van Natuurmonumenten, het gezamenlijke voorkeurstracé in toekomstige beschouwingen en onderzoek centraal te stellen.
- ***De keuze voor het voorkeurstracé ondersteunt de provinciale beleidsdoelstellingen van ruimtelijke efficiëntie, het bundelen van infrastructuur en het behoud van natuurwaarden. Met deze keuze kan de energietransitie worden versneld op een manier die natuur en leefomgeving respecteert. Met de keuze voor het voorkeurstracé wordt tegemoetgekomen aan de nadrukkelijke collectieve wens van bewoners, dorpsraden, belangenverenigingen, Natuurmonumenten en LTO.***

Bijlage A: Ligging voorkeurstracé, Zuid-Paars-1 tracé, onderzoeksgebied Natuurmonumenten

Bijlage B: Barrière door Zuid-Paars-1 – grote impact op overtrekkende vogels en weidevogels

Bijlage C: Gezamenlijk ondertekende brief

Burgerinitiatief, Bewoners, Natuurmonumenten, LTO en de Dorpsraad Muiderberg

Gemeente Gooise Meren
T.a.v. Wethouder Hugo Bellaart, College en leden van de gemeenteraad Gooise Meren
Brinklaan 35
1404 EP Bussum

Afzenders:

Vereniging Natuurmonumenten
LTO Noord afd. Gooi Vecht en Amstelstreek
Belangengroepen/bewoners Muiderberg

Betreft: Hoogspanningstracé Gooise Meren - gezamenlijk standpunt belangrijkste stakeholders

Muiderberg, 10 april 2025

Geachte heer Bellaart,

Op woensdag 5 februari j.l. spraken wij op het gemeentehuis Gooise Meren met TenneT, de gemeente Gooise Meren, Natuurmonumenten en meerdere burgerbelangengroepen over de voorgenomen aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding rond het knooppunt Muiderberg.

Met onze woon- werk- en leefomgeving als belangrijk uitgangspunt en het gegeven dat het Naardermeer het eerste beschermde natuurgebied van Nederland is en een parel van de gemeente Gooise Meren, verheugt het ons u te kunnen informeren dat de belangrijkste partijen die woonachtig en actief zijn in het betreffende gebied op 1 lijn zijn gekomen voor wat betreft hun positie ten aanzien van de voorgenomen verbinding.

Wij vragen u derhalve om, samen met ons, in de gesprekken met het Ministerie van Klimaat en Groene Groei en TenneT te pleiten voor een hoogspanningsverbinding zo dicht mogelijk tegen de bestaande infrastructuur langs de zuidzijde van de A1 en aansluitend langs de A6 aan de oostzijde. Ter illustratie vindt u de door het Burgerinitiatief ingetekende kaart onderaan deze brief.

Primair pleiten wij voor een ondergrondse verbinding vanaf de Vecht tot aan de afrit van de A6 bij Muiderberg, secundair (en op zijn minst), pleiten wij voor een ondergrondse verbinding vanaf de spoorlijn tot aan de A1 (zie de gele stippellijn).

De omgeving van het Naardermeer, de Goog en de Meerkade is een ecologisch, historisch en landschappelijk waardevol gebied dat al ernstig verstoord is door de aanleg van de A1 en de spoordijk van Weesp naar Almere. Een verdere versnippering van het landschap moet voorkomen worden.

Door het ondergronds brengen van deze hoogspanningsverbinding kunnen wij als bewoners, maar ook als beschermers en bezoekers blijven genieten van de groene ruimte in een drukke stedelijke omgeving. Wij leven en werken hier en pleiten ervoor dat de Gooise natuur en het open weideland behouden blijven.

Met deze samenkomst op een gezamenlijk standpunt van de voornaamste natuur-, landbouw- en burgerbelanghebbenden is op dit dossier een grote stap in het proces gezet. Een collectief standpunt dat onze inziens leidend zou moeten zijn in de discussie over het hoogspanningstracé rondom dit complexe knooppunt Muiderberg.

Wij vragen u derhalve om zich, als vertegenwoordigende gemeente, achter ons standpunt te scharen in uw volgend advies richting het Provinciebestuur. Voor de goede orde, dit gezamenlijk standpunt zal op geen enkele wijze de mogelijkheid op individuele compensatieaanspraken uitsluiten.

Uiteraard zijn wij bereid ons standpunt verder toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens Dorpsraad Muiderberg:

Dhr. C. Petersen

Namens het Burgerinitiatief:

Dhr. L. Ruiter

Namens de bewoners ten zuiden van de A1:

Mevr. M.S. van der Hoek

Namens Natuurmonumenten:

Dhr. P. Blom

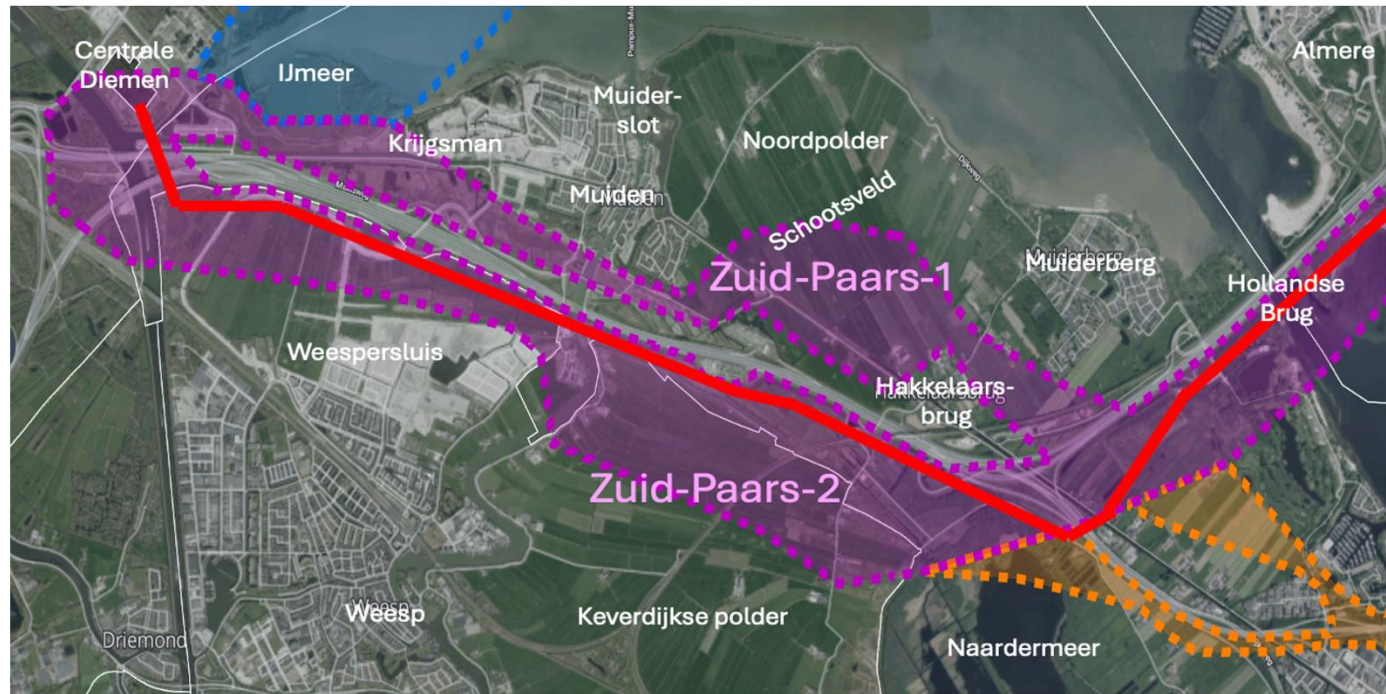
Namens LTO Noord afd. Gooi Vecht en Amstelstreek:

Dhr. T van Diest

Bijlage D: Samenvatting: Nieuwe TenneT hoogspanningsverbinding Diemen – Ens, Advies van bewoners en belangenorganisaties voor Noord-Holland, April 2025

Nieuwe TenneT hoogspanningsverbinding Diemen – Ens

Advies van bewoners en belangenorganisaties voor Noord-Holland

SAMENVATTING /

April 2025

Rapport is op aanvraag beschikbaar